

สรุปเนื้อหาเพื่อการทวิสอบ

หนังสือ "กถาพัฒนากกร" (เล่ม 3) — กรมการพัฒนากชุมชน กระทรวงมหาดไทย

จัดทำโดย: ทีมวิเคราะห้และติวเตอร้ | สำหรับผู้เตรียมสอบตำแหน่งนักวิชาการพัฒนากชุมชน/เจ้าพนักงานพัฒนากชุมชน

หนังสือ "กถาพัฒนากกร" : เรียบเรียงโดย นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, Ph.D. และชนมณัฐ รอดบุญธรรม จัดพิมพ์ครั้งแรก กรกฎาคม 2537 พิมพ์ครั้งที่สาม กันยายน 2562 โดยกรมการพัฒนากชุมชน ISBN 978-974-423-162-8

ภาพรวมหนังสือและวิธีใช้เอกสารสรุปนี้

"กถาพัฒนากกร" แปลตรงตัวว่า "ถ้อยคำ/คำอธิบายเรื่องพัฒนากกร" เป็นคู่มือหลักที่กรมการพัฒนากชุมชนใช้ปลูกฝังแนวคิด หลักการ และวิธีปฏิบัติงานให้กับ "พัฒนากกร" ข้าราชการพลเรือนสังกัดกรมการพัฒนากชุมชน กระทรวงมหาดไทย หนังสือแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 กถาหลัก บวกปัจฉิมกถาและท้ายกถา ครอบคลุมตั้งแต่นิยามและบทบาทของพัฒนากกร แนวคิดพื้นฐานการพัฒนากชุมชน วิธีการทำงานเชิงระบบราชการ งานพัฒนากชุมชนเชิงเนื้อหา (สัมมาชีพ กองทุนต่างๆ OTOP) การสื่อสารในยุคดิจิทัล ไปจนถึงเครื่องมือและเทคนิคการทำงานภาคสนาม

สำหรับการอ่านสอบ เนื้อหาที่ออกข้อสอบบ่อยมักอยู่ใน 3 กลุ่ม:

- (1) นิยาม/หลักการ/ปรัชญาที่เป็น "ท่องจำได้" เช่น หลักการพัฒนากชุมชน 3 ข้อ จุดหมาย 3 เซึ่ง 4 มุมมองการพัฒนากชุมชน
- (2) ตัวเลขและชื่อเฉพาะของโครงการ/กองทุน เช่น วงเงิน กข.คจ. เงินขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดิน ปีที่เริ่มกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และ
- (3) ขั้นตอน/กระบวนการทำงานที่มักถูกถามเป็นลำดับ เช่น 4 กระบวนการบริหารจัดการชีวิตครัวเรือนยากจน 5 ขั้นตอนการกำหนดโครงการแก้ปัญหา เอกสารนี้จึงเน้นเรียบเรียงสาระทั้งหมดพร้อมกำกับ "จุดที่ควรจำสำหรับสอบ" ไว้ท้ายแต่ละหัวข้อ และมีตารางสรุปตัวเลขรวมไว้ท้ายเล่มเพื่อทบทวนรอบสุดท้าย

โครงสร้างเนื้อหาของหนังสือ

หนังสือแบ่งเป็นบทใหญ่ (กลา) ดังนี้:

กลา 1 พัฒนาการ, กลา 2 การพัฒนาชุมชน (แบ่งย่อยเป็นแนวคิดสู่แนวทาง, กระบวนการพัฒนาชุมชน, พัฒนาการกับงานกระบวนการ), กลา 3 วิธีการทำงานพัฒนาชุมชน (แผนงาน งบประมาณ ข้อมูลสารสนเทศ การรายงานผล การประสานงาน งานช่วยบริหาร งานที่ได้รับมอบหมาย), กลา 4 พัฒนาการกับงานพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นบทที่ยาวและมีเนื้อหาเชิงปฏิบัติมากที่สุด (งานพื้นฐาน การพัฒนาชุมชนให้พึ่งตนเอง เศรษฐกิจฐานราก และการเสริมสร้างทุนชุมชน) กลา 5 พัฒนาการกับการสื่อสาร และปิดท้ายด้วยปัจจัยมกภาพที่รวมเครื่องมือ/เทคนิคการทำงาน 6 หมวด

กลา 1: พัฒนาการ

นิยามศัพท์ (ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525)

กลา หมายถึง ถ้อยคำ เรื่อง คำอธิบาย คำกล่าว **พัฒนากร** หมายถึง **ผู้ทำความเจริญ ผู้ทำการพัฒนา**
พัฒนา หมายถึง ทำให้เจริญ

ชุมชน หมายถึง หมู่ชนกลุ่มคนที่อยู่รวมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกันและมีผลประโยชน์ร่วมกัน

พัฒนากร คือ ข้าราชการพลเรือนสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชน **ทำงานกับประชาชนในระดับตำบล หมู่บ้าน/ชุมชน** แม้สำนักงานจะอยู่ที่อำเภอแต่พื้นที่ปฏิบัติงานจริงอยู่ที่ชุมชน

บทบาท คือ **ผู้เอื้ออำนวยให้เกิดกระบวนการพัฒนาชุมชน** เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันสร้างกระบวนการพัฒนาด้วยการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้มากที่สุด โดยมีสมมติฐานเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ มีปรัชญาคือความเชื่อมั่นและศรัทธาในมนุษยชาติ และมีหลักการอยู่ที่ประชาชน

วิวัฒนาการของพัฒนากร (Generation 1G-5G)

หนังสือเปรียบเทียบบทบาทพัฒนากรในแต่ละยุคกับเทคโนโลยีการสื่อสาร (1G-5G) ดังนี้

พัฒนากร 1G ให้ความรู้ ดูแลการสุขาภิบาล และพัฒนาหมู่บ้าน (พช.3) พัฒนาการ

พัฒนากร 2G พัฒนาสตรี เด็กและเยาวชนในหมู่บ้าน (สศย.)

พัฒนากร 3G พัฒนาผู้นำ จัดตั้งคณะกรรมการและกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน (กพม./กพต.)

พัฒนากร 4G กระตุ้นความคิดสร้างจิตสำนึกในการพัฒนา (OTOP)

พัฒนากร 5G ทำงานพัฒนากับชาวบ้านผ่านสื่อสังคม ผสมหลากหลายรูปแบบ (Media Mix)

เก็งข้อสอบ กภาพพัฒนากร (เล่ม 3)

แบบถาม-ตอบ จำนวน 40 ข้อ ครอบคลุมทุกบทของหนังสือ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

จัดทำโดยทีมวิเคราะห์และตัวเตอร์ สำหรับผู้เตรียมสอบตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชน

กถา 1: พัฒนาการ

ข้อ 1. พัฒนาการ หมายถึงอะไร ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525?

ตอบ: ผู้ทำความเจริญ ผู้ทำการพัฒนา

ข้อ 2. พัฒนาการเป็นข้าราชการสังกัดหน่วยงานใด และดำรงตำแหน่งใดบ้าง?

ตอบ: ข้าราชการพลเรือนสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ดำรงตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชน และ เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน

ข้อ 3. พัฒนาการยุค 1G เน้นงานด้านใด และเกี่ยวข้องกับชื่อย่อโครงการใด?

ตอบ: ให้ความรู้ ดูแลการสุขภาพ และพัฒนาหมู่บ้าน (พช.3)

ข้อ 4. พัฒนาการ 4G เน้นบทบาทใด ผ่านโครงการใด?

ตอบ: กระตุ้นความคิด สร้างจิตสำนึกในการพัฒนา ผ่านโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

ข้อ 5. คนกลุ่ม Gen Y (Millennials) เกิดในช่วงปีใด และมีลักษณะเด่นอย่างไร?

ตอบ: เกิดปี ค.ศ. 1980-1995 ครอบรู้เทคโนโลยี ให้ความร่วมมือ มีจิตสำนึกส่วนรวม

..

.

.

ข้อ 40.

-